

Naročnina za Ljubljansko pokrajino; letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir). za 1/2 leta 35 lir. za 1/4 leta 17.50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak torek in petek

Liubljana, petek 14. novembra 1941-XX

Cena posamezni številki lir 0⁶⁰

Omejitev porabe električnega toka

Rimski uradni list je objavil ministrski ukaz glede porabe električnega toka, ki določa med drugim:

Prepovedano je sleherno novo dobavljanje električnega toka razen v primeru, če je povečanje dobave toka vsebovano v pogodbi, ki velja ob času, ko stopa ukaz v veljavo. Dovoljeno je tudi dobavljanje toka za razsvetljavo, če celotna poraba ne presega pet amperov.

Prepovedano je uporabljati električni tok za ogrevanje prostorov v delavnicah, trgovinah, javnih lokalih in drugih prostorih.

Prepovedano je vsem potrošnikom, ki izrabljajo tok na podlagi posebnih pogodb v količini, ki ni manjša od 50 kW, da bi porabili na mesec več toka, kakor so ga porabili v ustrežajočem mesecu obdobja november 1940.—31. marca 1941. Če se je izrabljanje toka začelo po 31. marcu 1941., ne sme mesečna poraba presegati količine, ki je bila porabljena letos meseca oktobra.

Prepoved izdelovanja slaščičarskih izdelkov

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naredbo, po kateri se od 15. novembra dalje smejo izdelovati in prodajati le naslednje slaščice:

«torrone» (izdelani iz medu, sladkorja, lešnikov, čokolade in sadja), a le še ves mesec decembra 1941-XX;

«croccanti» in mandolati (izdelani izključno iz mandljev, glukoze, sladkorja in medu);

«pinocata» (izdelana iz mandljev, pinjol in sladkorja);

kandirano sadje, vštvešči marone (izdelano izključno iz sadja, glukoze in sladkorja);

sadni kruh (izdelan iz smokey, sultanin, mandljev, lešnikov, pinjol, kandiranih sadnih odrezkov in mandljevega testa), a le še ves mesec decembra 1941-XX.

Količine slaščic in piškotov, ki bi se ne prodale do polnoči dne 14. novembra 1941-XX, se morajo prijaviti pokrajinskemu Prehranjevalnemu zavodu do vštetelega 18. novembra 1941-XX in dati na razpolago temu Zavodu.

Pozneje se bosta dovolila izdelovanje in prodaja piškotov za otroke in bolnike samo v mejah kontingentov, ki jih določi pokrajinski Prehranjevalni zavod in ob upoštevanju njegovih predpisov.

Inflacija grozi Združenim državam

Silno povečani ameriški vojni izdatki in vedno višji državni deficit grozita Združenim državam Sev. Amerike z inflacijo. Značilno je, da je nevarnost inflacije za U. S. A. silno resna, čeprav imajo Združene države največje zaloge zlata na svetu. Toda vedno večji izdatki zvišujejo draginjo, povečujejo obtok bankovcev in inflacija je na pohodu. Niti vedno novi davki ne morejo ohraniti ravnovesja med državnimi izdatki in dohodki. Vse to dokazuje, da se gospodarska politika New Deal ni posrečila in da Roosevelt ni znal tako urediti gospodarskega življenja kakor obe osni vesilesi. Posledica tega so: neprestano rastoče cene, številne stavke ter dvigajoči se državni deficit.

Dr. Anton Urbanc:

Bankarstvo v Italiji

(Konec.)

Privatni denarni zavodi

Zakon o bankah iz l. 1936. obravnava v petem poglavju (čl. 28.) ustanove in podjetja, ki se bavijo z zbiranjem hranilnih vlog na kratak rok na pridobitni osnovi. V to vrsto spadajo privatne banke, že zgoraj omenjene hranilnice, zastavljavnice (Monte di pegno), kmetijske in agrarne blagajne (zadrugre).

V čl. 28. je postavljeno načelo koncesije; brez prejšnje podelitve koncesije noben denarni zavod ne more pričeti poslovati. Predviden je poseben register za vse denarne zavode. Za banke je predpisana organizacijska oblika delniške družbe ali komanditne družbe na delnice. Inspektorat je pooblaščen, da predpiše za te denarne zavode posebno vrsto delnic, ki se glase deloma na prinosnika s pogojem, da glasovalna pravica, ki pripada na to vrsto delnic, ne prekorači 45% delniške glavnice. Glavni del delniške glavnice, to je 55%, je razdeljen na delnice na ime, da se tako zavaruje nacionalni značaj bančnega podjetja. Delnice na prinositelja so izjema! Zavodi so dolžni od časa do časa podati inspektoratu situacijska poročila. Inspektorat je upravičen, da odredi pregled zavoda.

Inspektorat po čl. 32 predpisuje aktivno in pasivno obrestno mero za vloge na knjižice in na tekočem računu, ravno tako predpisuje provizijo za vse bančne službe. Predvidena je stroga investicijska politika. Za sestavo bilanc so predpisani posebni formularji; prepovedano je nagradenje prevlekega rizika pri enem dolžniku.

Ze zgoraj omenjeni posebni komite je po čl. 34. zaradi dosege bolj racionalne teritorialne porazdelitve kreditnih zavodov pooblaščen, da odredi, da se bančne poslovalnice zaradi pomanjkanja poslov zapro. Inspektoratu je treba predložiti vse zapisnike o občnih zborih.

Ravnatelj in ostalemu uradništvu je po čl. 38 prepovedan vsak posel z lastnim zavodom, razen če upravni odbor dá soglasnost za sklepanje takih poslov. Po čl. 39 je predvidena posebna kavgija glavnih organov denarnega zavoda. Normirana je tako najstrožja kontrola nad vsemi privatnimi denarnimi zavodi, ki jo izvršuje inspektorat v zvezi z ministrskim komitejem.

Zavodi za srednje in dolgoročne kredite

Poglavje VI. v čl. 41—46 ureja poslovanje zavodov, ki dajejo srednje- in dolgoročne kredite. Ti zavodi, ki so bili prej pridržani kot fondri raznih ministrstvom, so po novem zakonu prišli pod kontrolo inspektorata in ministrskega odbora. Čl. 41 našteva ustanove, ki se pečajo s hipotekarnim in s stavbnim kreditom:

1. Nacionalni konzorcij za agrarni kredit (Consorzio nazionale per il credito agrario di miglioramento),

2. Italijanski mobiliarni institut (Istituto Mobiliare Italiano [IMI], najmočnejši zavod, ki je prav v zadnjem času dobil dovoljenje za izdajo obligacij za 900 milijonov Lir.

3. Kreditni konzorcij za javna dela (Consorzio di credito per le opere pubbliche),

4. Kreditni institut za dela javne koristi (Istituto di credito per le imprese di pubblica utilità),

5. Pomorski kreditni institut (Istituto di credito navale),

6. Nacionalni institut za kreditiranje italijanskega dela v inozemstvu (Istituto nazionale di credito per il lavoro italiano all'estero).

V zadnjem času se je ustanovil italijanski gledališki konzorcij (Ente teatrale italiano) z udeležbo Nacionalne banke dela (Banca Nazionale del Lavoro), ki ima namen finansirati podjetnost na področju gledališke umetnosti.

To so zavodi, ki imajo državni značaj javnopravne ustanove, kakor Državna hipotekarna banka, Zanatska banka, PAB in pod.; iz fondov, ki so jih upravljala razna ministrstva, so nastale javne banke, ki jih kontrolirata država in javnost.

Za vojno gospodarstvo važna veleindustrija je oskrbljena s kre-

ditom po Istituto per la Ricostruzione Industriale (IRI). Ta institut kontrolira italijansko veleindustrijo — prilično 40% celotnih glavnih italijanskih delniških družb, ki jih štejemo v Italiji nad 20.000. Italija je tipična dežela delniških družb. Tudi nad temi državnimi zavodi opravlja inspektorat kontrolo.

Dokaj obširno razpravlja zakon v VII. poglavju o fuzijah, izrednih upravah in o likvidacijah denarnih zavodov, ki nimajo pogojev za uspešen obstoj in razvoj. Zakon pospešuje fuzije zaradi prepotrebne racionalizacije in prihranitve stroškov v bančnem poslu. Ministrski predsednik izreče na predlog inspektorata izredno upravo (prisilno), če se pokažejo v upravi zavoda nerednosti ali če se pokaže izguba družbene imovine. Če so te nerednosti večjega obsega, se lahko uradoma odredi likvidacija takega denarnega zavoda.

To je na kratko skicirana vsebina Zakona o bankah iz l. 1936., ki zasluži vso našo pozornost in resen študij.

Italijanska težka industrija

Letno poročilo poldržavne družbe za finansiranje italijanske težke industrije »Società Finanziaria Siderurgica« (Finsider) v Rimu podaja nazorno sliko načrtno in uspešno napredujočega dela za napredek državni obrambi služnega podjetja. Finsider kontrolira 75% domače proizvodnje surovega železa ter 45% proizvodnje surovega jekla. V znamenju tega razvoja je kosmata vrednost industrijskih naprav skupine Finsider narasla od 800 na 4600 milijonov lir. Štiri glavna podjetja skupine: Ilva, Terni, Acciaierie di Cornigliano in Dalmine so svojo delniško glavnico zvišale za 770 milijonov lir. Te družbe so dosegle lani 144,6 milijona lir (l. 1939. le 116,9) čistega dobička, od katerega so izplačale delničarjem 136,2 milijona lir. Povprečna dividenda vseh štirih podjetij je znašala 7,1%.

Pomembna vloga Finsider skupine v italijanskem narodnem gospodarstvu se kaže tudi v velikem številu zaposlenega delavstva. To število je letos naraslo na 79.584, na mezdah in plačah pa je družba lani izplačala 875 milijonov lir. Poslovno poročilo navaja, da program novih industrijskih naprav in izkoriščanja novih vodnih sil pri vseh ovirah vojne dobe uspešno napreduje.

Ugoden je tudi položaj družb Ferromin, Rimifer in Ferralba. Prva družba, ki je lani prevzela vse rudniške skupine, je razvila po splošni tehnični in industrijski reorganizaciji veliko delavnost ter oskrbela nabavo potrebnih kovin v tujini. Intenzivno je bilo tudi delovanje druge družbe, ki je svoje raziskovanje novih rudnih ležišč razširila od 21 na 34 krajev v Italiji in Vzhodni Afriki. Tretja družba, ki ima 50letno koncesijo za izkoriščanje železnih rudnih ležišč v Albaniji, je morala zaradi vojne začasno ustaviti svoje obratovanje, zdaj pa je spet v polnem delu ter je svojo delniško glavnico zvišala od 150 tisoč na 4 milijone albanskih frankov.

Letni računski zaključek skupine Finsider izkazuje za l. 1940./41. zvišanje čistega dobička od 74,8 na 126,9 milijona lir. Od 1800 milijonov lir delniške glavnice se izplača 6,5 odstotna dividenda. Med aktivami je padel delež države pri delnicah od 632,4 na 411,8 milijona lir, dočim se je portfelj delnic zvišal od 1146,6 na 1273,6 milijona lir. Debitorji so se dvignili od 11 na 37, predjemi in pasivni report od 46 na 271,8, davki in dajatve pa od 1,8 na 5,8 milijona lir.

Lesna trgovina v Turčiji

Takoj v začetku vojne 3. septembra 1939. je turška vlada prepovedala izvoz lesa in so s tem prizadete mnoge nemške tvrdke, ki so imele v Turčiji les že prej naročen. «Internationaler Holzmarkt» navaja, da so bili večji transporti lesa za Nemčijo že pripravljani, potem pa raztovorjeni. Vmes je bilo 800 kubičnih metrov orehovega lesa, vsega skupaj pa je bilo po naročilih iz Nemčije posekanega v Turčiji 1500 do 1800 kubičnih metrov orehovega lesa.

Naročene in posekane so bile tudi večje količine jesenovega lesa. Turški producenti lesa in nemški naročniki so že mnogokrat prosili turško vlado za izvozna dovoljenja, a so bile doslej vse take prošnje zavrnjene, ker prevoz ni bil mogoč. Jeseňev les, ki je bil posekan pred dvema letoma, ni več za rabo, ker se je v odprtih skladiščih pokvaril.

Notranja turška lesna trgovina je pa živahna in cene so se močno dvignile, kar je predvsem po-

sledica transportnih ovir. V zadnjem času je nastalo občutno pomanjkanje okroglega lesa in so mnoge žage ustavile svoje obrate, ker zaradi pomanjkanja transportnih sredstev ne morejo obnoviti izrpanih zalog lesa.

Sprememba carinske tarife

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo:

Člen 1. — Postavka «Listi za žage» carinske tarife bivše kraljevine Jugoslavije, spremenjena za naredbo Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino z dne 12. avgusta 1941-XIX št. 85, objavljeno v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino z dne 13. avgusta 1941-XIX št. 422/85, se nadomestuje takole:

carina od stota, lir

Listi za žage:

A. Kročni:

1. debeli nad 4 mm:
  - a) z natičnimi zobmi 257
  - b) drugi 117.50
2. debeli do 4 mm, s premerom:
  - a) nad 40 cm 165
  - b) nad 10 cm do 40 cm 257
  - γ) do 10 cm, težki vsak:
    1. nad 400 g do 2 kg 935
    2. do 400 g 1780

B. Trakasti, široki:

1. nad 30 mm 165
2. do 30 mm 192.50
- C. Drugi, tudi montirani, široki:
  1. nad 80 mm 132
  2. nad 30 mm do 80 mm 198
  3. nad 20 mm do 30 mm 275
  4. do 20 mm 387

Vse ostalo besedilo naredbe ostane v veljavi.

Člen 2. — Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino (8. XI.).

Ljubljana dne 6. nov. 1941-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Žitni pridelek na Balkanu

opisuje »Südost-Echo« takole: V Romuniji letos še niso izvažali pšenice in rži, izvozili pa so 15.192 ton koruze. Lanski jesenski izvoz koruze je bil 91.740 ton. Koruzni nasadi obsegajo letos 3,7 milijona ha, pridelek pa cenijo na 4,6 milijona ton.

Tudi v Bolgariji je letos dober pridelek koruze, pri vsem krušnem žitu pa bo dosežen presežek kakih 500.000 ton ter porabljen za preskrbo novih pokrajin. Med vsemi deželami južno-vzhodne Evrope je bil pri žitu dosežen v Bolgariji največji povprečni hektarski pridelek. Skupni žitni pridelek bo znašal nad 2 milijona ton.

V Grčiji so imeli precej uspeha razni ukrepi vlade za zvišanje žitne proizvodnje. Po vesteh iz Tesalije bo dal pridelek žita okrog 70,5 milijona ok (90.000 ton), sam pridelek koruze pa 11,5 milijona ok ali 15.000 ton.

Sadni pridelek na Hrvaškem

je dal po navedbah zagrebškega »Gospodarskega glasnika« okrog 15.000 vagonov sliv, 5100 vagonov jabolk, 2600 vagonov hrušk, 1300 vagonov orehov, 1000 vagonov oliv ter 100 vagonov kostanja. Vrednost sadnega pridelka cenijo na 1,3 milijarde kun. Izvoz sadja je bil pičel in je dosegel samo kakih 1000 vagonov svežih sliv in do 500 vagonov jabolk.

Sprememba stopnje kontrolne pristojbine za nekatere vrste lesa

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo:

Clen 1. — Stopnja kontrolne pristojbine, določene v postavki »Les: 1. neobdelani (okrogli les)« členu 3. naredbe z dne 30. julija 1941-XIX št. 74, se spreminja takole:

1. surov les:
- a) bukov . . . L. 10.— za stol
  - b) kostanjev . . . L. 20.— za stol
  - c) drugi . . . L. 16.— za stol

Clen 2. — Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino (8. XI.).

Ljubljana dne 8. nov. 1941-XX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Iz italijanskega gospodarstva

Italijansko-turška trgovinska pogodba so se pričela v Ankari. Predvideno je znatno povečanje trgovinskega prometa predvsem na podlagi kompenzacij kakor v nemško-turškem trgovinskem sporazumu. Italija je imela že prej živahne gospodarske zveze s Turčijo. V prvem polletju 1939. je Italija uvozila iz Turčije za 85,6 milijona lir blaga, njen izvoz v Turčijo pa je bil vreden 91,6 milijona lir. Lani je po turški statistiki znašal turški uvoz italijanskega blaga 11,2 milijona turških funtov, kar je predstavljal 16% vsega turškega uvoza, turški izvoz v Italijo pa je znašal 17,9 milijona turških funtov.

Industrijskih in obrtnih podjetij je v Italiji 1.073.214. Na severno Italijo pride od tega 532.842, na srednjo 190.586, na južno 227.098, na otoke pa 122.688 podjetij. Med pokrajinami je najbolj industrializirana Lombardija, kjer je 159.200 podjetij. V Julijski Benečiji je 23.370 obratov.

Direktne železniške vozne karte so uvedene med Italijo in Hrvaško. Na razdaljo do 200 km so te karte v veljavi 10 dni, za daljše proge pa en mesec. Prekinitve vožnje so v Italiji neomejene, na Hrvaškem pa so dovoljene samo enkrat.

Proizvodnja umetnih tekstilnih snovi je v zadnjih letih močno napredovala ter je lani dosegla že 260.000 ton. V tej industrijski panogi deluje 45 obratov, ki imajo okrog 38.000 delavcev.

Veliki kostanjevi gozdovi v Severni Italiji, Piemontu, Emiliji in Toskani, obsegajo nad 700.000 ha. Povprečno pridelava Italija letno po 4 milijone stotov kostanja, ki ima velik pomen za ljudsko prehrano. Iz kostanjevega lesa pa dobijo letno okrog 800.000 kubičnih metrov raznih lesnih izdelkov.

Premije za poseve so v starih pokrajinah razširjene tudi na ona zemljišča, kjer znaša na novo posejana površina z žitaricami manj kot en hektar. Premija za nov hektar kulture žitaric znaša 200 lir.

Zvišanje delniških glavnice v Italiji je znašalo meseca septembra po statistiki Banca Commerciale Italiana 219,48 milijona, od tega 118,03 milijona lir v gotovini. Lani septembra so znašala zvišanja glavnice 15,9 milijona lir. V prvih devetih mesecih letos so znašala zvišanja 2.804,26, lani v istem razdobju pa 1.714,29 milijona lir.

Dodatne določbe glede razdeljevanja tekstilnih izdelkov, oblačilnih predmetov in obutve

K že izdanim navodilom se odreja še naslednje:

I.

Zbornica za TI in okrajna glavarstva, ki bodo v smislu naredbe izdajala bone za nabavo tekstilnih izdelkov, obutve in oblačilnih predmetov (n. pr. za opremo novorojenčev, javne zavode itd.), si morajo priskrbeti primerno število bonov po priloženem obrazcu. Pri tem je upoštevati tole:

1. En sam bon se ne sme nikdar izdati za blago, ki bi ga bilo treba nabaviti pri različnih tvrdkah, temveč se mora izdati toliko bonov, kolikor tvrdk pride za nabavo želenega blaga v poštev.

2. Pri vsakem predmetu, navedenem v bonu, se mora označiti tudi število točk, ki so določene po veljavnih predpisih za dotični predmet.

3. V bonu mora biti naveden tudi dokument oz. razlog, ki upravičuje izdajo bona (n. pr. oklic nameravanega zakona, poročni list novorojenčev, zdravniško izpovedilo o predstojećem porodu, potrdilo urada oziroma javnega zavoda itd.).

4. Za izdane bone naj zbornica in okrajna glavarstva obdržijo osnutek zaradi morebitnih kasnejših poizvedb, kontrole itd.

Priporočljivo je, da se boni trgajo iz registra (juksta-bloka), ki ima matrice in odrezke, ali pa da se njih izdaja v registru sproti za beležuje.

II.

Tvrdke, ki bodo prodajale gori navedene predmete na osebne oblačilne nakaznice ali na bone, morajo prodajo vpisati v register št. 123 z dne 9. oktobra 1941 tudi tedaj, če znaša skupen znesek nabave manj kakor 20 lir, v zadnji rubriki registra pa morajo zabeležiti ustrezajoče število točk.

Tvrdke morajo imeti v lokalu stalno izobešeno tabelo točk za posamezne vrste blaga. Tabele in njih porazdelitev med tvrdke naj oskrbijo stanovske organizacije.

Na podlagi že izgotovljenega inventarja blaga naj tvrdka (proizvajalec, grosisti, trgovci na drobno, obrtniki) vse blago, ki je v njih posesti, ocenijo v točkah v smislu tabele. Seznam blaga z ustrezajočo navedbo točk naj tvrdke dostavijo Zbornici za TI. Seznam bo tvoril začetno postavko pri sestavi posebnega registra o nabavi in oddaji blaga, ki naj ga tvrdkam nabavijo stanovske organizacije.

III.

Osebne izkaznice za tekstilne izdelke, obutve in oblačilne predmete se smejo izdati tudi orožnikom, finančnim stražam itd., če imajo lastno osebno opremo in so po veljavnih predpisih dolžni, sami nabavljati predmete, ki so podvrženi nakaznicam.

Za Visokega Komisarja:
Načelnik VIII. oddelka.

Prodaja tekstilnega blaga na izkaznice

Opozorila in vprašanja trgovca

Dokler niso bila objavljena navodila o razdeljevanju tekstilnih izdelkov, oblačilnih predmetov in obutve, je vladala tako v javnosti, kakor tudi med trgovstvom velika nejasnost, kako se bo v bodoče razvijala prodaja tekstilnega blaga. Sedaj je večina vseh teh vprašanj pojasnjena, vendar pa se bodo v praksi verjetno pokazala še razna vprašanja in nesporazumi, ki jih bo treba pojasniti.

Neki naš naročnik, znan kot izkušeni trgovec, predlaga zato, da bi vsak trgovec poslal svoja vprašanja in morebitne pomisleke Združenju trgovcev, to pa naj bi jih s pomočjo Zbornice pojasnilo, svoja pojasnila pa objavilo v »Trgovskem listu«.

Verjetno je, da bodo nastali zlasti nesporazumi pri prodaji prejece, svile in sukanca. Najbrže bodo morali obrtniki (krojači in šivilje) opozoriti svoje naročnike, da morajo poslati hkrati z blagom tudi potrebno svilo in sukanec. Obrtniki bodo dobili svoje nakaznice kakor vsak potrošnik in

zato si ne bodo mogli nabaviti podlog in drugih potrebščin v večji meri. Ali morda to mnenje ni pravilno? Prosimo za pojasnilo.

Ni popolnoma jasno, kako bo trgovec nabavil blago, kako bo dobival blago, ki ga še potrebuje.

Ker se dobavlja sukanec v vretencih z različno dolžino, bodo nastajala vprašanja, koliko točk je treba za posamezno vretence. Zelo dobro bi bilo, če bi se moglo to vprašanje poenostaviti.

Nobenega dvoma ni, da si bodo vsi trgovci brez izjeme prizadevali, da čim bolj izpolnjujejo izdana navodila, da se bo prodaja tekstilnih izdelkov razvijala čim bolj gladko. Toda potrebno je, da tudi nakupovalci poznajo ta navodila in da zlasti v začetku ne delajo težav trgovcem in da pravilno izračunajo, koliko točk je potrebnih za posamezen predmet in kaj lahko kupijo v enem letu na eno izkaznico.

Stvar se bo gladko razvijala, če se bodo sproti in hitro pojasnile vse ev. nejasnosti.

Pojasnilo

V prejšnji številki »Trg. lista« smo objavili celotno besedilo naredbe Visokega Komisarja o navodilih za prodajo racioniranih tekstilnih izdelkov, oblačilnih predmetov in obutve. Da ne bo nobenih nejasnosti, opozarjamo svoje bralce na naslednje: Seznam tekstilnih izdelkov, ki so vezani na izkaznice, bi moral biti označen kot tabela A, seznam izdelkov, ki

niso vezani na izkaznice pa kot tabela B.

Slovensko besedilo v čl. 11., ki govori o uporabi odrezkov, napačno uporablja besedo četrletje namesto štirimesečje. Pravilno se torej mora glasiti: V vsakem štirimesečju veljavnosti izkaznice smejo potrošniki porabiti največ eno tretjino odrezkov z arabskimi šte-

vilkami. Tako n. pr. smejo lastniki izkaznice vrste A porabiti:

a) v prvem štirimesečju odrezke od 1 do 40,

b) v drugem štirimesečju odrezke od 41 do 80,

c) v tretjem štirimesečju odrezke od 81 do 120.

Odrezki, ki se v enem štirimesečju ne porabijo, ostanejo v veljavi za naslednje oz. za naslednja štirimesečja.

Enako se mora v vsem nadaljnjem besedilu beseda četrletje nadomestiti s: štirimesečje.

Franciškaška ulica 3

Prodaja tekstilnega blaga na nakaznice že dovoljena

Na podlagi sporočila, ki smo ga prejeli, obveščamo vse gg. trgovce, da je prodaja tekstilnih izdelkov, oblačilnega blaga in obutve na nakaznice že dovoljena.

Trgovci tekstilnih izdelkov, oblačilnih predmetov in obutve

se obveščajo, da morajo imeti »Navodila« Vis. Komisarja, objavljena v »Sl. listu za Ljubljansko pokrajino«, kos 90., ki jih je objavil v celoti tudi »Trgovski list« z dne 11. novembra, o prodaji omenjenega blaga izobešena na vidnem mestu v svojih poslovnih lokalih. Ta navodila bodo vsem interesentom na razpologo v pisarni Združenja trgovcev v Ljubljani v petek dne 14. t. m. popoldne.

Pridelek tobaka na Hrvaškem

Na Hrvaškem so letos sadili tobak po razporedu bivše monopolne uprave, potem pa so zasadili še okrog 12 milijonov tobačnih rastlin po odredbi o neomejeni saditvi tobaka na primernih mestih. Po starem razporedu je bilo zasajenih 235 milijonov tobačnih rastlin. Na Hercegovino je prišlo od tega 185,5 milijona rastlin.

Za časa saditve tobaka in tudi pozneje je bilo v Hercegovini mnogo dežja, ob trgatvi in sušenju tobaka pa je bilo stalno lepo vreme. Tobak je ostal srednje rasti, posušil se je pa prav dobro. Pridelek je bil po količini manjši, po kakovosti pa boljši kakor lani. Skupni pridelek je 630 vagonov tobaka. Hercegovina je od tega dala 493, Dalmacija pa 137 vagonov. Sadilci tobaka so dobili nad 54 milijonov kun predumov.

Denarstvo

Kmetijski hranilni in posojilni dom v Ljubljani, z. z. n. j. ima izredno skupščino v sredo 19. novembra o poli 2, oz. pol ure kasneje v svojih prostorih (Tavčarjeva 1).

Obtok bankovcev v Nemčiji je po izkazu Drž. banke z dne 31. oktobra narasel za 1,06 na 17,4 milijarde RM. Poleg tega je bilo v obtoku še za 1,1 milijarde RM bankovcev Rentenbanke, Obtok zasedbenih bankovcev (Reichskreditkassenscheine) se ne objavlja.

Gospodarske vesti

Zaradi zvišanja cene sladkorja domače proizvodnje se je maksimalna cena za sladkor zvišala za sladkor v sipi na 7,80, v kockah pa na 7,90 lire. Te zvišane cene že veljajo.

Veliko lesno industrijo Gutmann pri Osijeku prevzema hrvaška država in sicer na ta način, da bo prevzela vseh 300.000 delnic po 200 kun, ki se na novo izdajo.

Indeks življenjskih stroškov na Hrvaškem se je po prvi uradni objavi (cene v avgustu = 100) zvišal na 213 odstotkov. Najbolj so se podražile obleke in obutve ter se je njih indeks dvignil na 263 točk. Najmanj so se podražila stanovanja in kurjava.

Nov način mletja pšenice je bil predpisan na Hrvaškem. Iz 100 kg pšenice (78 kg hektolitrske teže) se mora zmleti: 15 kg zdroba ali bele pšenične, 65 kg enotne pšenične moke, 4 kg krmilne moke, 15 kg otrobov, 1 kg pa se vračuna kot izguba pri mletju.

Prodajna cena za moko novega mletja je določena za zdrob ali belo moko na 15,65, krušno moko na 5, krmilno na 3 in za otrobe na 2,50 kune. Cena pšenici je močno dvignjena, da more biti enotna moka cenejša.

Fina sol velja odslej na Hrvaškem 10 kun, kuhinjska 5, živinska 2,50, industrijska od 2 do 3, sol za ribiče pa od 2 do 2,50 kune.

Trgatev je v Dalmaciji končana. Računajo, da je Dalmacija letos pridelala okoli 650.000 hl vina. Večino tega vina so pridelali kraji, ki so pod italijansko upravo. Starega vina ima Dalmacija še od 200 do 300 vagonov.

Dvojni tir so začeli delati na prog Zagreb-Dobova.

Romunija je izvozila letos v prvih 8 mesecih 117.006 ton koruze, lani pa 450.992 ton. Pšenice je izvozila Romunija v prvih 8 mesecih lani 387.771 ton, ječmena pa 60.810 ton. Letos ni nič izvozila ne pšenice in ne ječmena. Vzrok nazadovanja izvoza je, ker je izgubila Romunija veliko žitorodnih pokrajin.

Število uradnikov in nameščenecv se je v Nemčiji povečalo od 1. 1935. od 4.730.000 na 6.480.000 ali za 37%.

Uprava nemških drž. železnic je znatno omejila osebni železniški promet, da se zagotovi preskrba prebivalstva s krompirjem, repo in premogom.

Svicaški proračun za prihodnje leto izkazuje 4,8 milijarde šv. frankov izdatkov. Primanjkljaj je predviden v višini 108 milijonov fr.

Svicaški zvezni svet je poklical svicaškega poslanika iz Londona, da se z njim posvetuje o potrebnih ukrepih, s katerimi bi se zopet omogočil svicaški uvoz. Tega sedaj preprečujejo angleški blokadni ukrepi.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

KNJIGOVZNICA LJUDSKE TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.
LJUBLJANA KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda konte. štrac, journaic, šolske zvezke, mape, odiemalne knjižice, risalne bloke itd

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

je največji slovenski pupilarnovarni denarni zavod. Dovoljuje posojila na menice in vknjižbe

Za vse vloge in obveze hranilnice **jamči** → Mestna občina ljubljanska